

Her er ingen mentale ligusterhække

STALDEN: Hver onsdag aften klokken 19.30 går det løs her i stalden sommeren igennem. Mere og mindre kendte musikere giver koncert for et publikum på højst 150 mennesker. Folk sidder tæt og måske lidt umageligt, men til flere af koncerterne er der udsolgt eller lange ventelister. Både Mette og Børge Solkær har spillet i mange år selv – Børge førhen i Kontraband – og var i mange år på Tønder Festival.

HÆRVEJEN: På staldloftet har der siden 2008 været herberg for Hærvejens vandrere. På gavlen hænger et kunstværk af Ursula Munch Petersen. Det keramiske relief er en tidstavle, der viser udviklingen fra kridttiden frem til nu, og det er en del af Statens Kunstfonds projekt Kunst på Hærvejen.

BROEN: Ellegård ligger smukt ned til Jels A og har et par hektar jord på begge sider af åen, som Børge Solkær selv har bygget en bro over. Siden han stoppede som højskolelærer i 2007 har han brugt al sin tid som »pedel« på gården. Mette Solkær underviser på seminariet i Haderslev, men har især i de kommende måneder også travlt hjemme med at bage og lave mad til musikafternerne.

MALERIET: Da landbrugsdriften stoppede på Ellegård i 1960'erne blev stedet købt af en arkitekt. Erik Andresen hed han, og han restaurerede og reddede ifølge den nuværende ejer gården fra råd og svamp. Mange steder hænger hans tegninger og akvareller, og i foråret blev et to gange 11 meter stort maleri fra hans hånd hængt op. Arkitekten, der døde for 10 år siden, flyttede nemlig siden til Helgenæs og malede udsigten over Aarhusbugten, og nu er det enorme maleri havnet tilbage på den gård, han selv havde tidligere. I dag kan overnattende på herberget nyde godt af værket.

Det var at gabe over alt for meget, viste det sig

– Vi arbejdede i døgn drift og skulle hele tiden være klar, hvis der nu kom gæster, og samtidig prøvede jeg at opretholde en produktion og sad nogle gange og vævede viskestykker og halstørklæder, mens folk drak kaffe i cafeen, husker Mette.

Stuehusets fire stuer var omdannet til butik, og samtidig blev parret forældre til Jakob, der nu er 19 år, og for 11 år siden kom datteren Julie til.

Efterhånden droppede de butik og krodrift, og Mette fik arbejde på seminariet i Haderslev, hvor hun nu er på 16. år og er glad for det. Det levner dog ikke meget tid til at dyrke det kunstneriske talent.

– Hvis jeg er ved at eksplodere, strikker jeg en trøje eller gør noget andet, der kan virke som en ventil – lidt ligesom at kysse igennem, siger hun.

Mette har også fundet ud af, at hun får brugt meget af sin kunnen i arbejdet med at lave mad og kager til musikafternerne.

– Når jeg planlægger buffeten, tænker jeg meget i farver, struktur og æstetik, og jeg gør meget ud af, at det også er en oplevelse at se på.

21. sæson i stalden

Når familien i den kommende uge tager hul på den 21. sæson med musik i stalden, er det også startskuddet til Mettes særlige sommerrytme: hver mandag og tirsdag skal der bages, og

fra onsdag morgen er hun i fuldt sving med at lave mad. Alt efter hvor mange gæster, der er tilmeldt spisning, indkalder hun hjælp udefra.

– Men det ryster mig altså ikke at skulle koge kartofler til 90 mennesker. Det er bare to store gryder og en lille, siger Mette, der nyder, når det hele kulminerer "i et brus af mad og musik" onsdag aften.

Herberg på loftet

Der har hele tiden været en primitiv teltplads ved gården for Hærvejens gænde og cyklende turister. Nu er der også et herberg, fordi Ellegård kom med i Realdanias projekt med at indrette 11 herberger for pilgrims-vandrere og andre, der vil tage til takke med at sove i en simpel seng på en sovesal.

Derfor er der nu 32 køjesenge på loftet over kostalden på Ellegård. Udenfor er der bygget et udekøkken, og i sommermånederne er der nu en jævn strøm af logerende på herberget. Børge forventer, at antallet når op på 300 i år.

Med herbergets mulighed for overnatning til Hærvejs-farende hænger historien for alvor sammen på stedet, synes han.

I stuehuset har Børge desuden selv ombygget og indrettet en fuldt udstyret ferielejlighed, som kan lejes af musikere eller andre kunstnere, der har brug for arbejdsro. Jævnligt lejes stalden eller den mindre afdeling Grisestien eller Hø-

LYSTHUSET: Aktiviteterne på Ellegård levner ikke plads til sommerferie, men familien kan sagtens få et strejf af at være på tur og eventyr, når de går over åen for at sove i det lille lysthus, som Børge byggede sidste år.

SPISNING: Når gæsterne skal spise før koncerterne, er Høloftet i brug, ligesom der også sidder mange i Grisestien, som caféområdet nedenunder kaldes. Lige nu er det dog husets datter Julie, der har stillet an til sin 11 års fødselsdag for klassekammeraterne. Lokalerne lejes også ud som forsamlingshus til private fester.

ELLEGÅRD. Langt ude på landet i Sønderjylland dukker kendte musikere op sommeren igennem for at give intime koncerter. Forinden kan gæsterne købe mad på stedet, hvor vandrere også kan få en seng at sove i. Dermed viderefører værtparret på en tidligere hærvejskro en lang tradition.

At det i århundreder har været hovedfærdselsåren ned gennem Danmark, mærker man ikke meget til i dag. Her, hvor Hærvejen krydser Jels A, er vejene smalle og trafikken sparsom. Midt i stilheden og i læ af skov ligger en smuk, gammel hvidkalket gård. Ellegård hedder den, selv om gårdspladsen domineres af en kæmpe stor lind, hvis tykke stamme og store krone er med til at slå fast, at her er rødder langt tilbage i tiden.

Stedet var kro dengang, da de mange rejsende på Hærvejen havde brug for en rast og at få tanket op på den ene og den anden måde. Da den trafik aftog i 1870'erne lukkede stedet som kro og fortsatte som landbrug, men i dag er Ellegård ved Sommersted atter et sted, hvor mennesker mødes – og hvor Hærvejens vandrere kan få et hvil. Ikke mindst er Ellegård også stedet, hvor der hver sommer er en stribe intime koncerter med blandt andet en række af landets fremmeste visesangere og musikere.

Siden 1991 har Mette og Børge Solkær ejet gården, og de er selv folke-musikere med et vidtforgrenet netværk inden for den genre. Derfor dukker navne som Steffen Brandt, Benny Holst, Allan Olsen og Niels Hausgaard op hen over sommeren for at give koncert for de 150 gæster, der har været heldige at få billet de respektive aftener. Hver onsdag i juni, juli og august er der koncert i den gamle kostald, og selv om de eksklusive koncerter ikke bliver voldsomt

markedsført, er flere af dem for længst udsolgt eller har lange ventelister.

– Det er jo meget fra mund til mund. Hvis et par er til koncert her og har en god oplevelse, tager de typisk et vennepar med næste år, og sådan spredte det sig, forklarer Børge Solkær om de arrangementer, som på ingen måde er hemmelige, men heller ikke kendt i brede kredse.

Café Ellegård har ikke noget med smart booking på nettet. I stedet sættes sommerens billetter til salg fra den søndag, der er tættest på 1. maj, i år var det 29. april. Fra klokken 10 gløder telefonen så på gården i Stursbøl, og Mette må holde styr på navne og antal i nogle hektiske timer, indtil det klingler af igen. Herefter er 80 procent af sommerens billetter afsat, og de mest populære koncerter bliver hurtigt udsolgt, mens der stadig er billetter til nogle af de andre aftener.

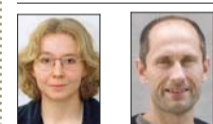
Og så er der kaffe

Mange musikere er glade for at spille på Café Ellegård, og for Niels Hausgaard er det eksempelvis blevet en tradition, at han varmer op til årets Tønder Festival på Ellegård.

– Han siger, det er det bedste sted her, fordi det er så blandet et publikum, siger Børge.

Stemningen på Ellegård er helt speciel, når 150 gæster er klemmet sammen ved borde og bænke mellem stolperne i den tidligere stald. Folk kommer for at lytte til musikken, og det kan

INTERVIEW

Tekst: **Mona Østerlund**
Foto: **Søren Gylling**

magasinet@jv.dk

Café Ellegård

På onsdag begynder den 21. sæson med musik på Café Ellegård i Stursbøl ved Sommersted. En del af sommerens 13 koncerter er udsolgt eller har venteliste, mens der er billetter til få til andre. Se mere på www.cafeellegard.dk

være meget intenst.

– Nogle gange er musikere helt i tvivl om, hvorvidt publikum er med eller ej, for det er ikke sådan, at folk står på stolene eller hujer. Vi er jo i Sønderjylland, smiler Mette Solkær, der selv er tilflyttet sjællænder.

Den lange pause midtvejs har derfor en vigtig funktion. For her går alle udenfor, hvor der er dækket op ved borde i det fri med hjemmebag og kaffe, og her kan musikere slet ikke undgå at få en snak med publikum og høre deres kommentarer.

– Det kan være meget forløsende, og ofte sker der noget helt særligt i andet sæt, siger Børge.

Konceptet med musik hver onsdag og mulighed for at bestille Mettes hjemmelavede buffet forinden har nu kørt i mange år, og sådan skal det bare være her på gården, mener værtparret. Ellegård skal være et sted, hvor mennesker kan mødes, og hvor de kan blive tanket op på flere måder, sådan som det altid har været netop her, hvor der endnu er rester af indhegninger til Hærvejens – eller Oksevejens – stude, der skulle drives sydpå.

Mette og Børge ser da også mere deltagere i onsdagsarrangementerne som deres gæster end som publikum, og de får altid »hele højskolepakken«, som Børge kalder det. Med fællessang, lidt fortælling, musik, kaffe og kage.

– Mange melder sig til uden at kende musikere, for de ved, vi ingen

smuttere har musikalsk. Det kan godt være, man får en dårlig stol at sidde på, men her er aldrig dårlig musik, slår Børge fast.

Han og Mette er i øvrigt også på programmet til en viseaften. De har spillet og sunget sammen i 25 år – han med en baggrund som lærer fra Haderslev og musikpædagoguddannet fra konservatoriet i Esbjerg, og hun som skolet sanger fra Sct. Annæ Pige-kor.

– Mange synes, vores stemmer klinger godt sammen, siger Børge, der mener, at de også snart må se at udgive en cd igen som opfølger for den, de udgav i 2005.

Knoklede i døgn drift

Mette, 49, og Børge, 64, flyttede ind på gården tilbage i 1991. De havde mødt hinanden seks år før, da hun var elev på Rødding Højskole, og han var lærer – det var han i 25 år, men stoppede i 2007. Efter at Mette havde uddannet sig på Designskolen Kolding, der dengang hed Kunsthåndværkerskolen, var det tanken, at hun skulle leve som skabende kunsthåndværker.

– Så vi købte egentlig stedet her som en arbejdsplads til Mette, siger Børge.

De tidligere ejere havde genoptaget krodriften, og det var nu meningen, at Mette skulle have værksted, hvor hun kunne væve, male og tegne og derudover passe butik, bage boller og lave mad til cafeen.